

Päivämäärä

8.9.2016

Dnro

1078/01.04/2016

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

26.9.2016 - toistaiseksi

Muuttaa

Afrikkalaisen sikaruton vastustamisesta annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (10/14)

Valtuutussäännökset

Eläintautilaki 32—34, 58 ja 69 §

Vastaavat EU-säädökset

Komission täytäntöönpanopäätös (2014/709/EU)

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
afrikkalaisen sikaruton vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön
asetuksen muuttamisesta**

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti *muutetaan* afrikkalaisen sikaruton vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (10/14) 9 §:n 3 momentti ja 9 luku sekä *lisätään* asetukseen uusi 9 a luku seuraavasti:

9 §

Uusien eläinten tuominen pitopaikkaan, jossa on todettu afrikkalainen sikarutto

---

Mikäli pitopaikassa pidetään sikoja ulkona, sikala täytetään osittain tai afrikkalaisen sikaruton esiintyminen liittyy vektoreihin, on 2 momentissa säädetyistä poiketen uusien eläinten tuonti pitopaikkaan aloitettava tuomalla sentinelliporsaita. Sentinelliporsaiden tulee olla ennen tyhjennettyyn pitopaikkaan sijoittamista tutkittu kielteisin tuloksin afrikkalaisen sikaruton varalta tai niiden on tultava pitopaikasta, johon ei ole kohdistunut rajoituksia afrikkalaisen sikaruton vuoksi. Sentinelliporsaat on sijoitettava tasaisesti koko pitopaikkaan, ja ne on tutkittava afrikkalaisen sikaruton vasta-aineiden varalta, kun pitopaikkaan tuonnista on kulunut 45 vuorokautta. Jos yhdessäkään porsaassa ei ole afrikkalaisen sikaruton viruksen vasta-aineita, sikoja voidaan tuoda koko pitopaikkaan.

9 luku Afrikkalainen sikarutto luonnonvaraisissa villisioissa

32 §

Luonnonvaraisessa villisiassa todetun afrikkalaisen sikaruton vuoksi perustettava tartunta-alue sekä sillä sovellettavat toimenpiteet ja kiellot

Luonnonvaraisessa villisiassa todetun afrikkalaisen sikaruton esiintymispaikan ympärille perustetaan eläintautilain 32 §:n nojalla tartunta-alue. Tartunta-alueen rajan tulee sijaita enintään 3 kilometrin etäisyydellä taudin esiintymispaikasta.

Elintarviketurvallisuusviraston on:

- 1) määrättävä kunnaneläinlääkäri tarkastamaan tartunta-alueella sijaitsevat sikojen pitopaikat aluehallintoviraston laatiman pitopaikkaluettelon perusteella sekä tarkastuksen yhteydessä tarkastamaan sikojen merkinnät ja eläinluettelot;
- 2) kiellettävä sikojen siirtäminen tartunta-alueella sijaitsevaan pitopaikkaan tai sieltä pois;
- 3) määrättävä pitopaikoista vastuussa olevat toimijat pitämään sikoja eläinsuojissa tai muutoin eristettynä luonnonvaraisista villisioista;
- 4) kiellettävä luonnonvaraisesta villisiasta saadun lihan ja saatujen käsittelemättömien sivutuotteiden, villisian osien sekä materiaalien ja välineiden, jotka voivat olla afrikkalaisen sikaruton viruksen saastuttamia, tuominen tartunta-alueella sijaitseviin pitopaikkoihin; sekä
- 5) sikojen pitopaikoissa käyvät henkilöt pukeutumaan vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihtamaan jalkineensa eläinsuojien sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojissa käytettävien jalkineiden ja eläinsuojien ulkopuolella käytettävien jalkineiden jalanjäljet eivät kohtaa, pesemään ja desinfioimaan kätensä eläinsuojaan tullessaan ja sieltä poistuessaan sekä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita varaamaan mahdollisuus jalkineiden desinfiointiin desinfektioaltaassa sekä käsien pesuun ja desinfiointiin.

Elintarviketurvallisuusviraston on lisäksi määrättävä aluehallintovirasto tutkimaan kaikki tartunta-alueella ammutut ja kuolleena löydetyt luonnonvaraiset villisiat ja ottamaan niistä näytteitä afrikkalaisen sikaruton varalta tai huolehtimaan, että kunnaneläinlääkäri suorittaa mainitut tutkimukset ja näytteenotot. Elintarviketurvallisuusviraston on lisäksi määrättävä aluehallintovirasto huolehtimaan luonnonvaraisten villisikojen ruhojen hävittämisestä tavalla, josta ei aiheudu afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaraa.

Aluehallintovirasto voi eläintautilain 38 §:n nojalla myöntää luvan poiketa 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta kiellosta.

Tartunta-alue lakkautetaan, kun 2 momentin 1 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetut tarkastukset, tutkimukset ja toimenpiteet on tehty eikä ole syytä epäillä afrikkalaista sikaruttoa esiintyvän alueella. Tartunta-alueeseen sisältyneet alueet jäävät osaksi ympäröivää rajoitusvyöhykettä.

33 §

Luonnonvaraisessa villisiassa todetun afrikkalaisen sikaruton vuoksi perustettava rajoitusvyöhyke

Luonnonvaraisessa villisiassa todetun afrikkalaisen sikaruton esiintymispaikan ympärillä olevalle alueelle perustetaan eläintautilain 33 §:n nojalla rajoitusvyöhyke, johon

sovelletaan tämän luvun sekä 9 a luvun säännöksiä. Rajoitusvyöhyke jaetaan taudin leviämiseen liittyvän riskin mukaisesti I ja II osaan siten, että II osa on suuremman riskin alue, johon tartunta-alue sisältyy.

Jos vyöhykkeellä on alueita, joilla afrikkalaista sikaruttoa esiintyy pitopaikassa pidettävissä sioissa tai joille tauti on vaarassa levitä niistä, rajoitusvyöhykkeestä erotetaan myös kyseiset alueet kattava III osa. Siltä osin kuin kyseiset alueet sijaitsevat myös 4 luvun säännösten mukaisesti perustetulla suoja- tai valvontavyöhykkeellä ja 4—8 luvussa tarkoitetut kiellot, ehdot, rajoitukset ja toimenpiteet ovat ristiriidassa tässä luvussa ja 9 a luvussa tarkoitettujen kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden kanssa, Elintarviketurvallisuusviraston on määrättävä, että alueilla on noudatettava kielloista, ehdoista, rajoituksista ja toimenpiteistä tiukimpia.

34 §

Rajoitusvyöhykettä koskevat toimenpiteet ja kiellot

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on:

- 1) määrättävä rajoitusvyöhykkeellä noudatettavaksi 32 §:n 2 momentin 3—5 kohdassa tarkoitettuja kieltoja ja toimenpiteitä;
- 2) määrättävä, että ajoneuvot, joita käytetään rajoitusvyöhykkeellä pidettyjen sikojen tai niistä saatujen sivutuotteiden kuljettamiseen, puhdistetaan ja desinfioidaan välittömästi kunkin kuljetuksen jälkeen, ja että liikenteenharjoittaja säilyttää suoritettua puhdistusta ja desinfiointia koskevat todisteet ajoneuvossa;
- 3) kiellettävä luonnonvaraisten villisikojen sekä niistä saadun tuoreen lihan ja siitä saatujen raakalihavalmisteiden ja lihavalmisteiden siirtäminen rajoitusvyöhykkeen osasta muualle Suomeen lukuun ottamatta vyöhykkeen I osasta siirrettävää lihaa ja valmisteita, jotka on saatu afrikkalaisen sikaruton varalta kielteisien tuloksien tutkimuksista villisioista;
- 4) määrättävä, että rajoitusvyöhykkeeltä saatu sian, mukaan lukien luonnonvaraisen villisian, liha sekä siitä saadut raakalihavalmisteet ja lihavalmisteet merkitään eläinten terveyttä koskevista toimenpiteistä afrikkalaisen sikaruton torjumiseksi eräissä jäsenvaltioissa ja täytäntöönpanopäätöksen 2014/178/EU kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (2014/709/EU, jäljempänä *komission täytäntöönpanopäätös 2014/709/EU*) 16 artiklassa tarkoitetulla terveysmerkillä.

Päätöksellä on myös määrättävä aluehallintovirasto tutkimaan kaikki tartunta-alueella ammutut ja kuolleena löydetyt luonnonvaraiset villisiat ja ottamaan niistä näytteitä afrikkalaisen sikaruton varalta tai huolehtimaan, että kunnaneläinlääkäri suorittaa mainitut tutkimukset ja näyteenotot.

Lisäksi päätöksellä on määrättävä aluehallintovirasto huolehtimaan niiden luonnonvaraisten villisikojen ruhojen, joissa afrikkalaista sikaruttoa todetaan, hävittämisestä tavalla josta ei aiheudu afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaraa. Jos taudin tehokas vastustaminen sitä edellyttää, määräys voidaan kuitenkin ulottaa koskemaan kaikkia rajoitusvyöhykkeen osissa II ja III ammuttuja ja kuolleena löydettyjä luonnonvaraisten villisikojen ruhoja.

34 a §

Kielto siirtää sikoja rajoitusvyöhykkeen II ja III osan ulkopuolelle

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on kiellettävä sikojen siirtäminen rajoitusvyöhykkeen II tai III osasta sen ulkopuolelle.

Kielto ei kuitenkaan koske sellaisten sikojen siirtoja vyöhykkeen II osasta muualle Suomeen:

- 1) jotka ovat olleet pitopaikassaan vähintään siirtoa edeltävien 30 vuorokauden ajan tai syntymästään saakka;
- 2) joiden pitopaikkaan ei ole tuotu siirtoa edeltäneiden 30 vuorokauden aikana sikoja rajoitusvyöhykkeen II tai III osasta; sekä
- 3) jotka täyttävät komission täytäntöönpanopäätöksen 3 artiklan 2 kohdan mukaiset tutkimuksia koskevat edellytykset tai joiden pitopaikka täyttää mainitun artiklan 3 kohdan mukaiset edellytykset.

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan myöntää lupa poiketa 1 momentissa tarkoitettusta kiellosta:

- 1) sikojen siirtämiseksi vyöhykkeen III osasta muualle Suomeen edellyttäen, että komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 3 a artiklan 1—4 kohdassa säädettyjen edellytysten täytyminen voidaan varmistaa; tai
- 2) 2 momentissa tarkoitettujen sikojen siirtämiseksi vyöhykkeen III osasta muualle Suomeen välittömästi teurastettaviksi edellyttäen, että komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 4 artiklan 3—9 kohdassa säädettyjen lisäedellytysten täytyminen voidaan varmistaa ja että sikojen teurastaminen vyöhykkeen III osassa sijaitsevassa komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 12 artiklan mukaisesti hyväksytyssä laitoksessa ei ole teurastuskapasiteettiin liittyvistä syistä mahdollista.

Poikkeusluvalla teurastetuista sioista saatua sianlihaa, sian raakalihavalmisteita, sianlihavalmisteita ja muita sianlihaa sisältäviä tuotteita voidaan saattaa ainoastaan Suomen markkinoille.

34 b §

Kielto siirtää sian sukusoluja ja alkioita rajoitusvyöhykkeen III osan ulkopuolelle

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitettulla päätöksellä on kiellettävä sian sperman, munasolujen ja alkioiden siirtäminen rajoitusvyöhykkeen III osasta sen ulkopuolelle.

34 c §

Kielto siirtää sianlihaa rajoitusvyöhykkeen III osan ulkopuolelle

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitettulla päätöksellä on kiellettävä sianlihan, sian raakalihavalmisteiden, sianlihavalmisteiden ja muiden sianlihaa sisältävien tuotteiden siirtäminen rajoitusvyöhykkeen III osasta sen ulkopuolelle.

Kielto ei kuitenkaan koske lihaa, valmisteita ja tuotteita, jotka on:

- 1) saatu sellaisista sioista, joita on syntymästään asti pidetty rajoitusvyöhykkeen II ja III osan ulkopuolella sijaitsevassa pitopaikassa;
- 2) saatu 34 a §:n 2 momentissa tarkoitetuista sioista sekä tuotettu, varastoitu ja käsitelty komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 12 artiklan mukaisesti hyväksytyssä laitoksessa; tai
- 3) käsitelty liitteen 1 mukaisesti komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 12 artiklan mukaisesti hyväksytyssä laitoksessa.

34 d §

Kielto siirtää sioista saatuja sivutuotteita rajoitusvyöhykkeen III osan ulkopuolelle

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on kiellettävä sioista saatujen sivutuotteiden siirtäminen rajoitusvyöhykkeen III osasta sen ulkopuolelle.

Kielto ei kuitenkaan koske sellaisten johdettujen tuotteiden lähettämistä, jotka on saatu vyöhykkeen III osassa pidetyistä sioista saaduista sivutuotteista ja jotka on käsitelty afrikkalaisen sikaruton suhteen riskittömiksi.

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan myöntää lupa poiketa 1 momentissa tarkoitetusta kiellosta sellaisten muista sioista kuin luonnonvaraisista villisioista saatujen sivutuotteiden, mukaan lukien pitopaikoissa kuolleiden eläinten raadot ja teurastamossa teurastettujen eläinten ruhot, lähettämiseksi käsiteltäväksi, edellyttäen, että komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 7 artiklan 2 kohdan vaatimusten täyttyminen voidaan varmistaa.

35 §

Suunnitelmat afrikkalaisen sikaruton hävittämiseksi luonnonvaraisista villisioista

Afrikkalaisen sikaruton varmistuttua luonnonvaraisissa villisioissa Elintarviketurvallisuusviraston on laadittava 90 päivän kuluessa kirjallinen suunnitelma taudin hävittämiseksi.

9 a luku

Rajoitusvyöhykkeeltä peräisin olevien sikojen ja sioista saatujen tuotteiden lähettäminen muihin jäsenvaltioihin ja kolmansiin maihin

35 a §

Kielto siirtää rajoitusvyöhykkeellä pidettäviä ja niiden kanssa kosketuksessa olleita sikoja maan rajojen ulkopuolelle

Toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin tai muihin kuin jäsenvaltioihin ei saa siirtää sikoja 33 §:ssä tarkoitetulta rajoitusvyöhykkeeltä eikä myöskään pitopaikasta, johon on toimitettu sikoja rajoitusvyöhykkeeltä siirtoa edeltävien 30 vuorokauden aikana.

Kielto ei kuitenkaan koske sellaisten sikojen siirtoa rajoitusvyöhykkeen I osassa sijaitsevasta pitopaikasta:

- 1) jotka ovat olleet pitopaikassaan keskeytyksettä vähintään siirtoa edeltävien 30 vuorokauden ajan tai syntymästään saakka;
- 2) joiden pitopaikkaan ei ole tuotu siirtoa edeltävien 30 vuorokauden aikana sikoja rajoitusvyöhykkeen II tai III osasta; sekä
- 3) jotka ja joiden pitopaikka täyttää komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 8 artiklan 2 kohdan b—d alakohdan mukaiset tutkimuksia, tarkastuksia ja bioturvallisuutta koskevat edellytykset.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen sikojen lähetysten mukana seuraaviin terveystodistuksiin tai eläinlääkintötodistuksiin on lisättävä seuraava huomautus: ”Päätöksen 2014/709/EU 8 artiklan 2 kohdan vaatimukset täyttäviä sikoja.”

35 b §

Kielto siirtää rajoitusvyöhykkeen II tai III osasta peräisin olevia sian sukusoluja ja alkioita maan rajojen ulkopuolelle

Toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin tai muihin kuin jäsenvaltioihin ei saa siirtää sellaisista sioista saatua spermaa, joita on pidetty 33 §:ssä tarkoitetun rajoitusvyöhykkeen II tai III osassa sijaitsevalla sperman keräysasemalla.

Toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin tai muihin kuin jäsenvaltioihin ei saa myöskään siirtää sellaisista sioista saatuja alkioita tai munasoluja, joiden pitopaikka sijaitsee 33 §:ssä tarkoitetun rajoitusvyöhykkeen II tai III osassa tai jotka on hedelmöitetty luonnollisen astutuksen avulla tai 1 momentissa tarkoitetulla spermalla.

35 c §

Kielto siirtää rajoitusvyöhykkeen II tai III osasta peräisin olevia siasta satuja sivutuotteita maan rajojen ulkopuolelle

Toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin tai muihin kuin jäsenvaltioihin ei saa siirtää sellaisista sioista saatuja sivutuotteita, joiden alkuperä- tai lähtöpitoaika sijaitsee 33 §:ssä tarkoitetun rajoitusvyöhykkeen II tai III osassa. Kielto ei kuitenkaan koske sivutuotteita, jotka on käsitelty afrikkalaisen sikaruton suhteen riskittömiksi ja joiden mukana on asetuksen (EU) N:o 142/2011 liitteessä VIII olevassa III luvussa tarkoitetulla tavalla annettu kaupallinen asiakirja.

35 d §

Kielto siirtää rajoitusvyöhykkeen II tai III osasta peräisin olevaa sianlihaa ja -lihavalmisteita maan rajojen ulkopuolelle

Toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin tai muihin kuin jäsenvaltioihin ei saa siirtää sellaisista sioista saatua tuoretta lihaa tai siitä saatuja raakalihavalmisteita tai sianlihavalmisteita, joiden alkuperä- tai lähtöpitoaika sijaitsee 33 §:ssä tarkoitetun rajoitusvyöhykkeen II tai III osassa.

Kielto ei kuitenkaan koske rajoitusvyöhykkeen II osasta peräisin tai lähtöisin olevista, 34 §:n 2 momentissa tarkoitetuista sioista saatua lihaa ja saatuja valmisteita.

Kielto ei myöskään koske lihaa ja valmisteita, jotka on:

- 4) saatu sellaisista sioista, joita on syntymästään asti pidetty rajoitusvyöhykkeen II ja III osan ulkopuolella sijaitsevassa pitopaikassa; sekä
- 5) tuotettu, varastoitu ja käsitelty komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 12 artiklan mukaisesti hyväksytyssä laitoksessa.

Kiellon estämättä saadaan lisäksi siirtää lihaa ja valmisteita:

- 1) jotka on käsitelty liitteen 1 mukaisesti sekä kuljettamisen, käsittelyn ja varastoinnin aikana pidetty erillään lihasta ja valmisteista, jotka on saatu rajoitusvyöhykkeen II ja III osan ulkopuolella pidetyistä sioista; sekä
- 2) joiden mukana on terveystodistus, ja unionin sisäiseen kauppaan tarkoitetun terveystodistuksen II osassa lukee: "Eläinten terveyttä koskevista toimenpiteistä afrikkalaisen sikaruton torjumiseksi eräissä jäsenvaltioissa 9 päivänä lokakuuta

2014 annetun komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU mukainen valmiste.”

Edellä 2—4 momentissa säädetyn poikkeuksen mukaisesti siirrettävän lihan ja siirrettävien valmisteiden on oltava merkitty komission täytäntöönpanopäätöksen 2014/709/EU 16 artiklassa tarkoitetulla terveysmerkillä.

35 e §

Kielto siirtää rajoitusvyöhykkeeltä peräisin olevista luonnonvaraisista villisioista saatua lihaa maan rajojen ulkopuolelle

Toisiin Euroopan unionin jäsenvaltioihin tai muihin kuin jäsenvaltioihin ei saa siirtää rajoitusvyöhykkeeltä peräisin olevista luonnonvaraisista villisioista saatua tuoretta lihaa tai siitä saatuja raakalihavalmisteita tai lihavalmisteita.

Tämä asetus tulee voimaan 26 päivänä syyskuuta 2016.

Helsingissä 8 päivänä syyskuuta 2016

Maa- ja metsätalousministeri

Kimmo Tiilikainen

Neuvotteleva virkamies

Katri Levonen